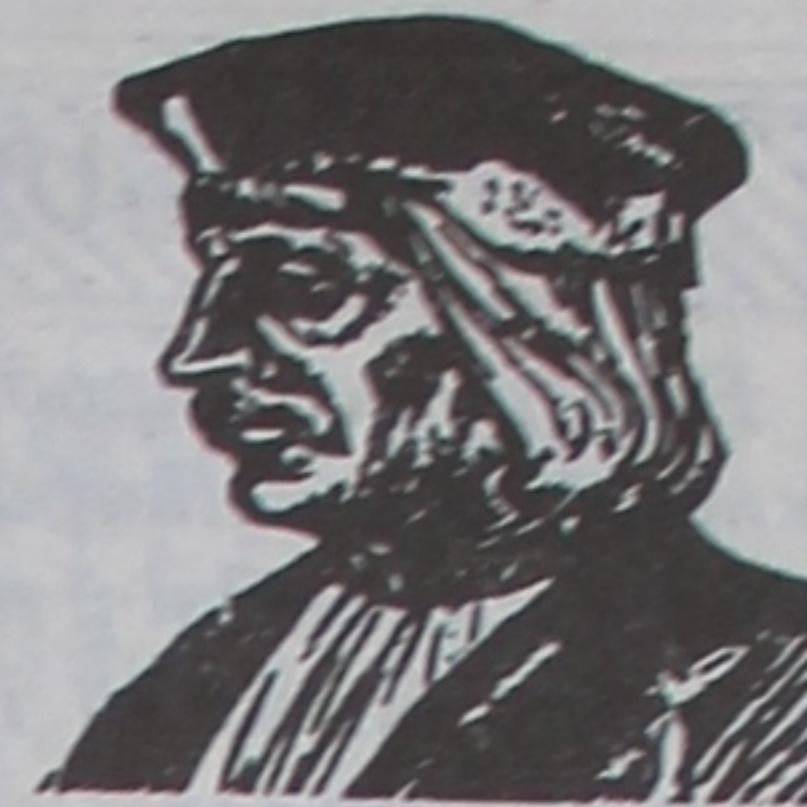

Гомельскі Універсітэт

№ 4 (942)

АЎТОРАК, 24 лютага 1998 г.

Газета заснавана
ў верасні 1969 годаВыходзіць два разы
ў месяц

Цена дагаворная

АБ ПЕРСПЕКТЫВАХ РАЗВІЦЦЯ ВЫШЭЙШАЙ ШКОЛЫ

Чарговае пасяджэнне Савета рэкта-
раў, якое адбылося ў першай дэкаце-
лютага, было незвычайным. Яно
праходзіла ў абласным выкананым
камітэце з удзелам яго кіруючых
работнікаў. І гэта не выпадкова, бо
абміркоўвалася жыццёва важнае пытан-
не -- аб перспектывах развіцця вышэй-
шай школы рэгіёна.

З грунтоўным дакладам выступіў
старшыня Савета рэктараў Гомельшчыны,
рэктар нашага універсітэта, член-
карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі
навук Беларусі Л.А.Шамяткоў. Ён ад-
значыў не толькі становічае ў вырашэнні
адной з самых актуальных пра-
лем, але і ўказваў на істотныя недахо-
ды, якія маюць месца ў некаторых ВНУ
і, у прыватнасці, кааператыўным інсты-

туце.

У аблеркаванні даклада прынялі
ўдзел усе рэктары ВНУ, а таксама
старшыня аблвыканкома М.Р.Вайцянкоў,
яго першы намеснік А.С.Якабсон,
намеснік -- А.М.Ярчак, старшыня аблас-
нога Савета дэпутатаў В.С.Сяліцкі, член
Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу,
дырэктар Інстытута лесу НАН Бе-
ларусі акадэмік В.А.Іпацьеў, начальнік
упраўлення адукацыі аблвыканкома
М.Я.Кобрынскі.

Размова, якая ішла на сумесным
пасяджэнні Савета рэктараў і кіруючых
работнікаў абласнога рангу, была прын-
цыповай і бескампроміснай. Выпрацаваны
документ павінен паспрыяць узні-
цу вышэйшай школы на якасна новы
уровень.

НОВЫЯ ЭКСПАНАТЫ МУЗЕЯ-ЛАБАРАТОРЫІ

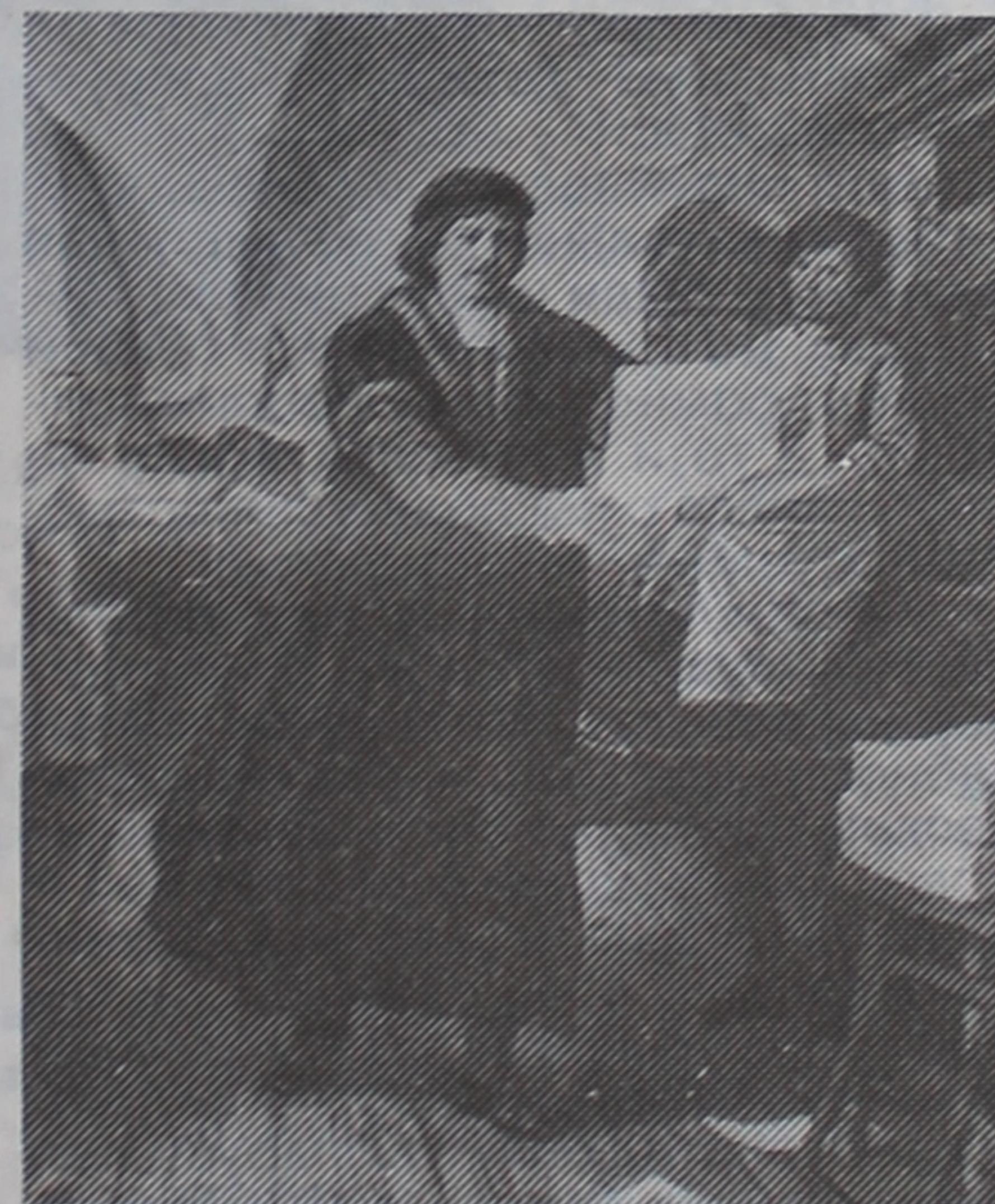
Нягледзячы на фінансавыя цяжкасці
музея-лабараторыі Ф.Скарыны нашага
універсітэта паступова папаўняецца но-
вымі экспанатамі.

У пачатку лютага 1998 г. Саюз
пісьменнікаў Рэспублікі Беларусь пада-
рыў музею-лабараторыі карціну бела-
русскага і літоўскага жывапіса і
графіка Пятра Аляксандравіча
Сергіевіча (1900-1984 г.г.) "Ф.Скарына
ў друкарні" (1957 г.).

На вялікім фармаце (132x165)
поўна і аб'ёмна адлюстравана друкар-
ня Скарыны. Мастак паказаў беларус-
скага асветніка ў час друкавання кнігі.
Ён стаіць з толькі што адціснутым
лістом у руках, ажыўлены і радасны.
Гэты настрой падзяляе памочнік-друкар.

П.А.Сергіевічу ўдалося стварыць
адзін з цікавейшых образаў Францыска
Скарыны ў жывапісе. Карціна вы-
значаеца майстэрствам кампазіцыі,
дакладнасцю малюнка, рэалістычнай
трактоўкай вобраза першадрукара. Таму
яна стала каштоўнейшым экспанатам
музея. Цэннасць карціны падкрэсліва-
ецца і tym фактам, што паўтор яе
знаходзіцца ў Літоўскім дзяржаўным
краязнаўчым музеі.

Да 30-годдзя універсітэта, якое
будзе адзначацца ў маі 1999 г., музея-
лабараторыя Ф.Скарыны рыхтуе шыро-
камаштабную экспазіцыю "Гісторыя Го-

Дар музею-лабараторыі

мельскага дзяржаўнага універсітэта імя
Ф.Скарыны". У апошні час у нас
з'явілася шмат архіўных дакументаў пра
Гомельскі педінстытут імя В.П.Чкалава
(1930-1969 г.г.), на базе якога быў
створаны універсітэт, матэрыялаў аб яго
мінульым.

Калектыву музея-лабараторыі сабраў
невялікую бібліятэку манографій, вучэ-
бных і метадычных дапаможнікаў,

Хроніка

У ГЕОЛАГАУ і ГЕОГРАФАУ -- НОВЫ ДЭКАН

Па ўласнай просьбе ад абавяз-
каў дэкана геолага-геаграфічнага фа-
культэта вызвалены кандыдат геола-
га-мінералагічных навук прафесар
А.П.Пінчук. Адам Пятровіч па-раней-
шаму ўзначальвае кафедру геалогії
і разведкі карысных выкапняў.

Новым дэканам геолага-
геаграфічнага факультэта загадам па
універсітэту з 10 лютага назначаны
кандыдат геолага-мінералагічных на-
вук, дацэнт кафедры геаэкалогії
Георгій Анатольевіч Сербін.

АБ'ЯЛЯЕЩА КОНКУРС

на лепшую навукова-даследчую ра-
боту ў Гомельскім дзяржаўным
універсітэце імя Ф.Скарыны.

Конкурс праводзіцца ў трох эта-
пах: кафедра -- факультэт -- конку-
рсная камісія.

Работы ў конкурсную камісію
павінны быць прадстаўлены не паз-
ней 31 сакавіка 1998 года.

За даведкамі звязатца ў
службу навукова-тэхнічнай
інфармацыі: 5-ы корпус, п. 5-14,
тэл. 56-73-38.

часопісных і газетных артыкулаў, іншых
прац выкладчыкаў універсітэта.

Мастаком С.Рудштэйнам выкананы
графічныя партрэты шырока вядомых
вучоных, якія працавалі ў нашай наву-
чальнай установе: былога загадчыка
кафедры педагогічнага інстытута, акадэміка АН
Беларусі, доктара фізіка-матэматычных
навук, заслужанага дзеяча науки
С.А.Чуніхіна, першага рэктара універсі-
тэта, акадэміка АН БССР, доктара
фізіка-матэматычных навук У.А.Белага
і другога рэктара ГДУ, акадэміка АН
БССР, лаурэата Дзяржаўнай прэміі
СССР, доктара фізіка-матэматычных
навук Б.В.Бокуця.

Валянціна ЯЦУХНА,
супрацоўніца музея-лабараторыі
Ф.Скарыны.

ЮБІЛЕЙНАЯ ДАТА СЛАУНАГА СЫНА БЕЛАРУСКАГА НАРОДА

Беларускі народ шырокі, з вялікай павагай і любою адзначай 80-гадовы юбілей аднаго з лепшых сваіх сыноў, актыўнага стваральніка на Віцебшчыне партызанскага руху ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны, таленавітага вожака моладзі ў пасляваенны час, выдатнага партыйнага і дзяржаўнага дзеяча, Героя Савецкага Саюза і Героя Сацыялістычнай Працы Пятра Міронавіча Машэрава.

13-га лютага - у дзень нараджэння нашага слыннага сучынніка ўрачыстае пасяджэнне адбылося ў Гомельскім абласным драмтэатры. У адрас П.М.Машэрава было выказаны шмат цёплых хвалюючых слоў як у дакладзе намесніка старшыні аблвыканкома В.С.Ахлесціна, так і ў выступленнях прадстаўнікоў старэшых і малодшых пакаленняў. Ад імя першых сваіх ўспамінамі пра Пятра Міронавіча падзяліўся Герой Сацыялістычнай Працы, доктар педагогічных навук, прафесар кафедры педагогікі нашага ўніверсітета, заслужаны настаўнік БССР М.А.Дзмітрыев. Яго выступленне прапануем уваже чытачоў.

Слова ад Беларускага патрыятычнага саюза моладзі меў старшыня камітэта БПСМ ГДУ Андрэй Гарбачоў.

"МЫ ХОТИМ, ЧТОБЫ У НАС БЫЛО ЛУЧШЕ"

Я знал, глубоко уважаю і с любоўю относілся к Петру Мироновичу Машерову. Мне посчастливилось слушать его на съездах (учительском и профсоюзном), на бюро ЦК КПБ. Всегда с интересом читал его многочисленные статьи, выступления и доклады, напечатанные в прессе.

У меня сложилось убеждение, что Петр Миронович Машеров имел яркий природный ум, высокие нравственные качества и непреодолимую веру в неиссякаемые силы белорусского народа, который выучил и воспитал его, сделал, божьей милостью, Учителем и воспитателем этого народа. Своего наивысшего расцвета Беларусь достигла именно в годы, когда на вершине власти стоял П.М.Машеров, за что он и получил самую высшую награду — любовь народа. Об этой награде сам Машеров писал: "Человеческая любовь. Что есть самое ценное в людях, человеческое? Любовь. Убежденность. Преданность. Обязательно растущий интеллект. Способности".

Все эти качества ценил П.М.Машеров в людях и развивал у себя: любовь, трудолюбие, доброту, принципиальность, приветливость, щедрость души, убежденность, преданность, интеллектуальность, нестандартность мышления. Ему хотелось, чтобы все лучшее зарождалось, приживалось в нашей республике.

Петр Миронович Машеров учился мудрости у своего народа. Он был всегда требовательным к себе. Помню его звучный, с приятным тембром, голос, элегантную фигуру, подтянутость, подвижность, умный взгляд, доверительность...

Хотя тактичность и человечность, доброжелательность и душевная щедрость были свойственны Машерову, но в характере его были и бескомпромиссность, непримириимость, а то и жесткость, когда он сталкивался с несправедливостью, равнодушием, нечестностью.

Уверен: ученые-исследователи еще скажут свое слово о неординарной личности Машерова, масштабности его мышления, теоретическом предвидении развития мировой цивилизации и вместе с ней — развития нашей жизни, в воспитании людей.

Во-вторых, настало время воздвигнуть памятник Петру Мироновичу Машерову на проспекте его имени в Минске. Хочется выразить благодарность и признательность Президенту Республики Беларусь А.Г.Лукашенко за то, что в своей государственной и политической деятельности он воспринял многие идеи П.М.Машерова и ведет линию на дальнейшее развитие родной Беларуси, процветание ее народа и успешно преодолевает трудности на этом пути.

П.М.Машеров выступал против замалчивания истории, ее фальсификации, критиковал времена "охоты на ведьм", сам пережил несправедливое навешивание ярлыка "сына врага народа" (его отец умер в ГУЛАГе по обвинению в хранении Библии), выстоял и отстоял многих людей по обвинению их в "национализме". Он выступал против лживых учебников для учащихся, против издережек детской литературы, против восхваления мнимых достижений "развитого социализма". Двенадцать раз переписывался доклад к Пленуму ЦК по идеологическим проблемам: под влиянием догм и стереотипов в доклад попадали ценные куски идеологической лжи, рекомендованной сверху.

Трудно назвать какую-либо отрасль экономики, образования, культуры, науки, которая не поощрялась бы Петром Мироновичем Машеровым, не составляла бы его заботу.

Заканчивая свое скромное слово об этом незаурядном, выдающемся педагоге-воспитателе, государственном и партийном деятеле, хотелось бы высказать несколько пожеланий. Во-первых, было бы желательно издать собрание его речей, выступлений, статей отдельной книгой (книгами), чтобы была создана возможность для исследования опыта государственной и партийной деятельности Машерова и использования его в строительстве нашей жизни, в воспитании людей.

Во-вторых, настало время воздвигнуть памятник Петру Мироновичу Машерову на проспекте его имени в Минске. Хочется выразить благодарность и признательность Президенту Республики Беларусь А.Г.Лукашенко за то, что в своей государственной и политической деятельности он воспринял многие идеи П.М.Машерова и ведет линию на дальнейшее развитие родной Беларуси, процветание ее народа и успешно преодолевает трудности на этом пути.

М.ДМИТРИЕВ,
профессор кафедры педагогики, доктор педагогических наук, Герой Социалистического Труда, заслуженный учитель БССР.

Непросто и нелегко было П.М.Машерову добиваться этого "лучшего" для Беларуси в условиях тоталитаризма. Но Петр Миронович умел находить формулу успеха.

КІТАЙ: КРАІНА І ЛЮДЗІ

У канцы мінулага і вершаў Пушкіна. З года пасольства КНР у асаблівай цікавасцю Беларусі прыпаднесла гасці гэтага вечара гамяльчанам і гасцям горада навагодні сюрприз — выстаўку дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва Кітая. Гамяльчане прайвілі вялікую цікавасць да выстаўкі, аб чым сведчыць шматлікасць наведвальнікаў і пакінутыя запісы ў кнізе водзівай.

Напярэдадні Новага года па ўсходняму календару па ініцыятыве супрацоўнікаў абласнога музея і іх актыўнай падтрымцы, а таксама пры ўдзеле выкладчыкаў кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства быў падрыхтаваны цудоўны вечар. Ён прайшоў у выставачнай зале музея.

Гаспадарамі і адначасова гасцямі вечара былі студэнты з КНР, якія вучачца ў нашым універсітэце. У цікавай форме з паказам экспанатаў выстаўкі студэнты расказали гасцям аб палітычнай сітуацыі ў Кітаі, аб поспехах эканамічных рэформ, аб кітайскіх звычаях і традыцыях. Іх паведамленні перамяжоўваліся выступленнямі маладых талентаў. Былі выкананы ўрыйкі са славутай пекінскай оперы, гучалі чароўныя мелоды іх далёкай радзімы і вершы кітайскіх паэтаў. Не меншым поспехам карысталася і выкананне кітайскімі студэнтамі рускіх народных песень

Паміж кітайскім і беларускім народам ужо даўно склаліся добрыя адносіны і гэты вечар яшчэ больш замацаваў наша сяброўства і ўзаемаразуменне.

Т.ШАУЧЭНКА,
асістэнт кафедры
рускага, агульнага і
славянскага
мовазнаўства.

На здымках: аб палітычнай сітуацыі ў Кітаі расказвае студэнт IV курса эканамічнага факультэта Ван Ліцянь; кітайскія мелоды на флейце гучачь у выкананні студэнта IV курса філалагічнага факультэта Лі Міня. Фота У.Чысціка.

Да вынікаў зімовай сесіі

I ПОСПЕХІ, I НЯУДАЧЫ

тэт фізічнай культуры: з 74,6% узніяўся да 82,1%. Паказчыкі ў бок паліпшэння назіраюцца таксама на геолагічнай графічнай факультэце — 84,2% (82,4%), фізічным факультэце — 78,5% (74,8%), на матфаку — 72,3% (68%).

Астатнія факультэты, на жаль, вынікамі сесіі не парадавалі. Шмат двоек атрымалі студэнты філалагічнага, гісторыка-юрыдычнага і ўніверсітэцкага факультэтаў. На іх адпаведна студэнтаў з праваламі на экзаменах падсумаваць, прааналізаваць, каб скласці дакладную реальную карціну аб узроўні паспяховасці як на кожным факультэце, так і ва ўніверсітэце ў цэлым.

Усё, як вядома, пазнаецца ў парадунні. Дык вось, калі нагадаць леташні абсалютны працэнт паспеховасці студэнтаў у зімовую сесію, то ён быў вышэйшы за сёлетні — 81,2 %. Цяпер ён складае 79,7 %. Гэты паказчык змяніўся ў горшы бок з-за павелічэння студэнтаў, якія "праваліліся" на экзаменах па прычыне вельмі дрэных ведаў. Двоечнікаў сёлета аказаўся 16 %, што на 3,1 % больш, чым мінулай зімой.

Аднак радуе тое, што стала больш круглыя выдатнікі — 18,9 % супраць 16,3 %. Рэзка зменшылася колькасць студэнтаў, якія здалі экзамены толькі на здавальняючыя адзнакі — з 3,7 % (летасць) да 0,3 %. Атрымаўшы жа выдатныя і добрыя адзнакі крыху паменшала — з 29,3 % да 27,1 %.

Біялагічны факультэт па-ранейшаму з'яўляецца лічбай і факты, трэба адзначыць, што нягледзячы на зняжэнне працэнта абалютнай паспеховасці па ўніверсітэту ў цэлым, можна сказаць: зімовая сесія гэтага года прайшла на больш якасным узроўні. Выкладчыкі прайвілі належную строгасць і патрабаванасць на экзаменах, і тыя студэнты, хто быў добра падрыхтаваны, заслужана атрымалі выдатныя і добрыя адзнакі. Выявіліся і тыя юнакі і дзяўчата, якім вучыцца цяжка. А, значыць, ім трэба больш працаўніцтва над сабой.

Н.ПАПКОВА,
начальнік вучэбнага аддзела.

ДВАЙНОЕ СВЯТА АБАРОНЦАУ АЙЧЫНЫ

Слаўныя баявы шлях пройдзены Узброенімі Сіламі краіны за свае 80 гадоў. Гэта юбілейная дата ўрачыста адзначана быўлымі абаронцамі Радзімы -- ветэранамі, воінамі-інтэрнацыяналістамі, тымі, хто сёння стаіць на варце рубяжоў нашай Айчыны.

Традыцыйныя сустрэчы з ветэранамі Вялікай Айчыннай вайны, якія адстаялі мір і свабоду на нашай зямлі, шмат гадоў адпрацавалі ў ГДУ, прайшлі напярэдадні юбілейной даты

Кожнае чарговае павышэнне зарплаты выклікае ў нас горкае расчараванне замест радаснага аптымізму. На вялікі жаль, дабрабыт наш не паляпшаецца, і хадзіць у магазін цяпер -- толькі настрой сабе псыаць. Цэны -- не па наших ка-шальках.

ЦЕНЫ І ЗАРПЛАТА: ЗНАК РОУНАСШІ СТАВІЦЬ РАНА

Урадам Рэспублікі Беларусь пастаўлена задача ўдасканалення аплаты працы работнікаў. Гэта прадугледжвае забеспечэнне іх поўнай занятысці, навядзенне пэўнага парадку ў расстаноўцы кадраў, за што павінны несці персанальную адказнасць кіраўнікі калектываў, структурных падраздзяленняў. Так, напрыклад, работу па сумяшчальніцтву неабходна выконваць толькі ў вольны ад асноўнай працы час -- да або пасля яе, у абедзены перапынак, выхадныя дні, водпуск. Часова дазваляеца сумяшчэнне вакантных пасад да прыняцця на работу патрэбнага чалавека. Даплаты спецыялістам і служчым за сумяшчэнне прафесій (пасад), пашырэнне сферы абслугоўвання, павеліченне аўтому выкананых работ могуць устанаўлівацца да 50 % акладу. Калі ж вакансія не запаўніца праз пэўны час, яна скарачаецца са штатнага раскладу.

Умовы аплаты працы работнікаў, агульныя для ўсіх бюджетных галін, уводзяцца не толькі за кошт бюджетных асігнаванняў, але і за кошт сродкаў пазабюджэтных крыніц фінансавання.

З 1 студзеня 1998 года пасадавыя аклады па тарыфнай сетцы прафесарска-выкладчыцкага саставу ўстанаўліваюцца ў наступных памерах:

заг. кафедры -- 2665000 руб.;
професар -- 2540000 руб.;
дацент -- 2305000 руб.;
ст.выкладчык -- 2195000 руб.;
асістэнт, выкладчык -- 1990000 руб.;

У маладзёжных арганізацыях

СПРАВЫ НАДЗЁННЫЯ І ВАЖНЫЯ

Вось і пачаўся другі семестр. Для студэнтаў гэта вучоба, а для камітэта БПСМ універсітэта -- чарговы этап работы.

Што ж было зроблена?

На працягу першага семестра пярвичная арганізацыя БПСМ находзілася на этапе стаіўлення, але работа ўсё ж такі вялася. Члены арганізацыі прынялі ўдзел у многіх мерапрыемствах, якія праводзіліся як на універсітэцкім, так і на агульнагарадскім узроўнях. Асабліва трэба адзначыць таго, што мерапрыемствы, якія праводзіліся сумесна з культурным цэнтрам універсітэта: IV фестываль маладзёжнай песні,

А.ГАРБАЧАОУ,
сакратар камітэта БПСМ універсітэта.

ЖАНЧЫНАМ ПРЫСВЯЧАЕЦЦА

Набліжаецца цудоўнае жаночае свята -- 8 Сакавіка. Яму будзе прысвечаны ўрачысты вечар у гонар Дня жанчын, які пройдзе ў актавай зале нашага універсітэта 6 сакавіка.

У праграме -- ўрачыстое ўшанаванне цудоўных прадстаўніц універсітэцкага калектыву, канцэрт мастацкай самадзейнасці.

Пачатак -- у 17 гадзін.

выкладчык-стажор -- 1740000 руб.;
вядучы лабарант -- 1520000 руб.;
лабарант с вышэйшай адукацыяй
-- 1240000 руб.;
лабарант з вышэйшай адукацыяй
I катэгорыі -- 1420000 руб.;
II катэгорыі -- 1325000 руб.;

звыш 10 гадоў -- на 15%;
звыш 15 гадоў -- на 20%.

За выкананне абавязкаў дэкана, нам. дэкана і вучонага сакратара ажыццяўляеца штотэмечная даплата адпаведна ў памеры 350 тыс. руб.; 325 тыс. руб.; 235 тыс. руб.; даплаты за

лабарант з сярэднай адукацыяй -- 1015000 руб.;

лабарант з сярэднай адукацыяй I катэгорыі -- 1160000 руб.;

II катэгорыі -- 1085000 руб.;

За стаж работы па спецыялістамі (у галіне) пасадавыя аклады прафесарска-выкладчыцкага саставу і супрацоўніку павялічваюцца ў наступных памерах:

бібліятэкар:

I катэгорыі -- 1420000 руб.;

II катэгорыі -- 1325000 руб.;

бібліятэкар з сярэднай спец. адукацыяй -- 1240000 руб.;

загадчык вучэбнай лабараторыі -- 1740000 руб.;

загадчык аддзела -- 1860000 руб.

вучоную ступень: доктара навук -- 1500 тыс. руб.; кандыдата навук -- 750 тыс. руб.

Пасадавыя аклады вучэбна-дапаможнага персаналу ўстаноўлены ў наступных памерах:

бібліятэкар:

I катэгорыі -- 1420000 руб.;

II катэгорыі -- 1325000 руб.;

бібліятэкар з сярэднай спец. адукацыяй -- 1240000 руб.;

загадчык вучэбнай лабараторыі -- 1740000 руб.;

загадчык аддзела -- 1860000 руб.

СТАЎКІ ПАГАДЗІННАЙ АПЛАТЫ

N п/п	Кантынгент навучэнцаў	Стайкі пагадзіннай аплаты працы ў працэнтах ад стайкі першага разрада		
		професар, доктар	дацент, кандыдат навук	асобы, не маючыя вуч. ступені

1. Навучэнцы школ, гімназій, ліцэяў, каледжаў, сярэдніх спецыяльных навучальных установ, прафесійна-тэхнічных навучальных установ і іншыя аналагічныя катэгорыі навучэнцаў, рабочыя, работнікі, займаючыя пасады, патрабуючыя сярэднай спецыяльнай адукацыі, слухачы курсаў	(9%)	45000	(8%)	40000	(7,5%)	37500
---	------	-------	------	-------	--------	-------

2. Студэнты	(11,6%)	58000	(10,5%)	52500	(8,5%)	42500
-------------	---------	-------	---------	-------	--------	-------

3. Аспіранты, слухачы навучальных установ па павышэнню кваліфікацыі кіруючых работнікай і спецыялістам, слухачы курсаў па вывучэнню беларускай мовы	(14,7%)	73500	(13,2%)	66000	(11,6%)	58000
---	---------	-------	---------	-------	---------	-------

"Дні эканамічнага факультэта", дабрачынная навагодняя ёлка для дзяцей-інвалідаў.

26 лютага 1998 г. адбудзецца справа здравніцтва-выбарная конферэнцыя пярвічнай арганізацыі БПСМ універсітэта. На парадак дня выносяцца наступныя пытанні:

- справа здравніцтва камітэта за прайшоўшы перыяд;
- выбары сакратара камітэта;
- зацвярдженне плана работы пярвічнай арганізацыі БПСМ на 1998 г.;
- праграма супрацоўніцтва з адміністрацыяй універсітэта.

На конферэнцыю запрашоўца ўсе жадаючыя. Месца і час правядзення будзець указаны дадаткова.

А.ГАРБАЧАОУ,
сакратар камітэта БПСМ універсітэта.

ФІЗІКА І ТЭХНІЧНАЯ ТВОРЧАСЦЬ: ВЫНІКІ, ПРАБЛЕМЫ, ПЕРСПЕКТИВЫ

правдзіліася ў сакавіку-красавіку ў асноўным сіламі спецыялізацыі і заявіўшымі аб сабе творчымі клубамі "Мадэліст-канструктар" і "Электроніка", што асвяціліся ў "Гомельскім універсітэце" (№ ад 8.04.97 г.). Наступіўшася затым зацішша ў зношній работе спецыялізацыі завяршилася к канцу года сапраўдным феерверкам з боку студэнтаў V курса, адлюстраванае ў арганізацыі і правядзенні спаборніцтва па скрасных кардавых авіямадэлях, а таксама ў падрыхтоўцы калі 40 "самаробак" для дзяцей-сірот, падораных ім на дабрачынны ёлцы ў СШ №44. Трэба было бачыць вочы гэтых дзяцей, якія адрозніліся ад кантынгенту спецыялізацыі, якіх на факультэце называюць "Умелыя руки". У прынцыпе, згадаючыся з такім інтэгральным адзнакай якасцей работ, трэба адзначыць яе як аванс для студэнтаў I курса і відавочную непаўноту для старэйшых курсаў, якія навучыліся выкарыстоўваць свае "оч. умелыя ручкі" з разумам, мэтанакіравана і з максімальнай карысцю. Гэта падрыхтавацца студэнтамі ФТТ у 1997 годзе і некаторыя моманты пачатку гэтага года.

Безумоўна, падзеяй мінулага года з'явілася "Выстаўка тэхнічнай творчасці фізічнага факультэта", якая была праводзілася ў сакавіку-красавіку ў арганізацыі пад знакам пытання, хоць і даў вялікую "інфармацыю для раздуму". У канцы месяца праходзіла міністэрская праверка універсітэта па выхаваўчай работе, дзе волыт работы спецыялізацыі і творчых клубаў быў адзначаны даволі высокі. У канцы студзеня адбыўся семінар дырэктараў цэнтраў і станцый тэхнічнай творчасці вучняў вобласці з удзелам

І яшчэ адна дата. У лютым споўнілася 50 гадоў загадчык спецыялізацыі ФТТ, доктару тэхнічных наукаў, прафесару Ігару Міхайлавічу Мельнічэнку. Хоча ў студэнтаў і выкладчыкаў спецыялізацыі павіншаваць яго з гэтай датай, пажадаць энергіі, сіл у высакароднай справе развіцця і умацавання спецыялізацыі ФТТ.

І.ЯКАЎЦАЎ, У.ЗАМЯТНІН,
ст.выкладчыкі кафедры
агульнай фізиکі

БУДУЧЫНЯ ЗАЛЕЖЫЦЬ АД МОЛАДЗІ

агбінаваючыя ў марнай дзейнасці, якія не прыносяць нікакай карысці грамадству, у "прайданні" дзяржаўных сродкаў. Але гэта не так. БПСМ ставіць сваёй галоўнай задачай аб'яднаць маладзёжных суполак, арганізацыі, як дзяржаўных, так і недзяржаўных. Кожная з іх ставіць свае мэты. У кожнай -- свае накірункі, погляды на вырашэнне маладзёжных праблем у наш складаны эпохе.

У нашай краіне існуе шмат маладзёжных суполак, арганізацыяў, як дзяржаўных, так і недзяржаўных. Кожная з іх ставіць свае мэты. У кожнай -- свае накірункі, погляды на вырашэнне маладзёжных праблем у наш складаны эпохе.

Спектр дзеяння БПСМ вельмі шырокі. Уже шмат членіўся арганізацыі: цудоўныя мясціны, старожытныя помнікі культуры і архітэктуры, прыгажосць Эгейскага мора, добразычлівія людзі, якія падчас візіту нашай дэлегацыі сустрэлі нас з павагай, нейкай своеасаблівай гасціннасцю і цеплынёй, -- усе гэта гаворыць сама за сябе. Сустрэчы на свяшчэннай

Віталі ДАВЫДАЎ,
студент гр. Б-32
філалагічнага факультэта,
член Дзяржаўнага камітэта
Беларусі па спраўах
моладзі.

Паэзія пра беларускую мову

“СЭРЦАМ РОДНАГА СЛОВА КРАНІСЯ”

Мова матычы!

Гучная, звонкая,

Ты ўвайшила ў маё сэруца даўно,
To шапочаш бярозкаю тонкаю,

To шуміш залатой збажытой.

Ты звініш жаўруковаю песняю
Над абсягам прыціхлых палёу,Ручайнамі звоніш прадвеснімі,
To курлычаши жальбой жураўлёу.Набіралася моцы стагоддзямі,
Прыгажэла,

мужнела,

расла.

Не гублялі цябе,
не знаходзілі —Ты заўжды ў пашых сэрах была.
(Уладзімір Ляпешкін).Найбольшая колькасць вершаў,
сабраных у хрэстаматыі, — праабарону і абаронцаў беларускай
мовы, важнае значэнне,неабходнасць, патрэбу і ролю для яе
народа, краіны і чалавека;захапленне беларускай мовай, словамі
і прызнанне ім у любі; прыгажосць ібагацце. Да найбольш значных
раздзелаў зборніка адносіцца і той,дзе крытыкуюцца адмоўная адносіні
да багацейшага скарба беларускаганарода. Нямала вершаў прысвечана
і выхаванню ў чытачоў любі; данашай дзяржавы, беларускай мовы,
усяго свайго роднага. Гэтая часткавершаў асабліва актыўна выхоўвае
нацыянальную самасвядомасць

маладога пакалення беларусаў.

...Шлях свой асвецім словам, як
промнем.

Прагэта і дзеяці, і ўпукам напоміші.

Слова — выснова боскага царства,

Мова — замова ад зла і махлярства.

Мова — сумленія ічырья споведзь,

Душ і маленія вечная повязь.

Вось і вясло вам, якому паверце:

З матычным словам — рух у

бяссмерце!

(Пятрусь Макаль).

Якія паэты найбольш даражаць
роднай мовай, хвалююцца за яе?Кніга вельмі абгрунтавана вылучае
такіх паэтаў: Сяргей Грахоўскі, РыгорБарадулін, Сяргей Панізік і асабліва
Ніл Гілевіч, якому, дарэчы, і

паказальнікі. 211 аўтараў прысвяцілі

свое лепшыя слова, якія выйшлі з

самых глыбокіх і ўзвышаных
куточкаў сэрца, выразілі сваепачучці і невычэрпную ўдзячнасць
беларускай мове.

прысвечаны гэты зборнік у знак
удзячнасці за натхнённую абарону ім
нашай роднай мовы. У зборніку
вершаў Н.Гілевіча больш, чым
любога іншага асобна ўзятага паэта.
Апошняя з іх асабліва
патрабавальная і балочыя:

“Назад!” — шалеюць санавітыя.

Назад! У чортаў калаўром!..

А вы, пакрэзь таленавітыя, —

Чаму не чуе вас народ?

Дзе ваша слова пальминае?

Чаму не б'еце вы ў званы?

Мо не для вас ярмо зламанае

Рыхтуюць зноў “апекуны”?

Вы што — не бачыце, як душыца,

Як гіне мова наша ўсцяж?

Чаму ж не ўспыхне, не ўзварушица

Ваш дух, ваш разум, гонар ваш?..

“Пасланне патулякам”.

Трэба сказаць, што столькі ж
вершаў было ўключана ў ранейшы
зборнік паэзіі пра беларускую мову —
“Каласы роднай мовы”, які выйшаў у
выдавецтве “Універсітэцкае” у 1990
г. (Дарэчы, гэты зборнік быў
складзены супрацоўнікамі нашага ж
універсітэта — прафесарам кафедры
беларускай мовы У.В.Анічэнкам і
загадчыкам музея-лабараторыі
Ф.Скарыны К.С.Усовічам). У tym
зборніку ў Н.Гілевіча таксама была
вялікая падборка вершаў. Больш
таго, любоў паэта да беларускай мовы
вызначаеца і тым, што ён быў
рэзэнтам абодвух гэтых зборнікаў.

Паколькі размова зайдла і пра
папярэдні паэтычны летапіс
беларускай мовы, не лішнім будзе
сказаць, што ў абодвух іх
прадстаўлены 331 аўтар, а колькасць
вершаў мала што не дасягнула адной
тысячы.

У сувязі з гэтым можна
канстатаваць, што ўся паэзія пра
беларускую мову інвентарызавана.
Складальнікі анатаванага зборніка
“Сэрцам роднага слова краніся”
пачалі працу над зборам
публіцыстыкі пра беларускую мову.

Святлана ТАБУЛІНА,
супрацоўніца музея-лабараторыі
Ф.Скарыны.

3 выставчай залы
УПЭҮНЕНЫЯ · КРОКІ Ў МАСТАЦТВА

яго калег-аднакурснікаў. Тут
же ў папярэднія экспазіцыі
выстаўляліся і работы
В.Казлоўскай.

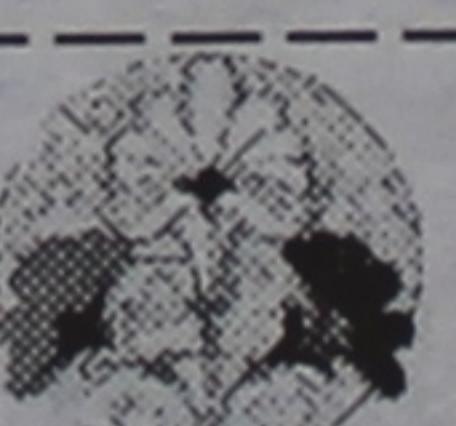
Я.Аўрусеўч, К.Прусаў
таксама паказваюць свае
творы не ўпершыню. Яны
былі ўдзельнікамі выстаўкі
гомельскіх мастакоў восен-
ню мінулага года ў час
святавання 850-годдзя
г.Гомеля і 200-годдзя яго
палаца-паркавага ансамбля.

А вось Т.Голдусь,
Ю.Старыкава, Ю.Кузьмян-
цова, І.Спадабаева, Л.Ка-
мінская — сапраўдныя
навічкі на выстаўцы. Іх пей-
зажы, нацюрморты, партрэты
і эпіды дэманструюцца
ўпершыню. Але іх нельга
назваць нясымельмі, недаска-
налымі. Бачанне гэтых
аўтараў навакольнага све-
ту, яго прыгажосці, маляўні-
часці прыроды, знешні і
ўнутраны прывабнасці чала-
века ўражвае гледача, не
пакідае яго раўнадушным.

Кожная іх работа па-свой-
му адметная, цікавая. “Во-
сень”, “Чэрвень”, “Зімовы
эпід”, “Ціхі вечар”, “Парт-
рэт мужчыны ў капелюшы”
і іншыя палотны выкананы
па-майстэрску, адчуваеца,
што ў іх укладзена часцінка
души кожнага аўтара.

Шлях да прызнання, да
творчых вяршынь не бывае
лёгкім. Гэта добра разуме-
юць будучыя мастакі, якія
робяць свае першыя, але
даволі ўпэўненыя крокі ў
мастактва. А яшчэ яны ве-
даюць: трэба працаўаць і
працаўаць, шліфаваць сваё
майстэрства.

Т.ДУБЯК.

МИР ЦВЕТОВ --
МИР ПРЕКРАСНЫЙ

Нельзя представіць нашу жыцьць без
цветов, растений. С ними нам теплее,
уютнее, радостней. Но, к сожалению, не
многіе знаюць об элементарных вешчах — как и какие
цветы дарыць друг другу в разных жизненных ситуаци-
ях, как подольше сохраніць их свежесть, как выращі-
вать их самім и ухажіваць за німі. Это, оказывает-
ся, целая наука. Постичь ее основные элементы по-
может нам на страницах нашей газеты доцент кафед-
ры ботанікі і фізіологии растений ГГУ Р.И.Мар-
келова.

Г В О З Д И К А

Этот цветок — символ необычных событий в обществе:
борьбы, мятежей, революций, ярких больших торжеств. Он
символизирует силу, мужество, преданность, благородство.
На латинском языке гвоздику называют “диантус” от
слов “диос” и “антос” — божественный цветок. Греческая
легенда звучит так. После неудачной охоты богиня Диана
встречает пастушка, прекрасно играющего на свирели. Вне
себя от ярості она обвиняет мальчика, что он своей игрой
распугал всю дичь и, несмотря на его мольбы о пощаде,
распугал глаза у пастушки. Опомнившись и глубоко со-
жалея о содеянном, она бросает глаза на землю и Зевс
превращает окровавленные глаза в красные цветы, кото-
рые и получили название “диантус” — гвоздика.

В природной обстановке встречаются около 300 ви-
дов трав (редко полукустарников) рода Гвоздика. Родина

ШІ БУДЗЕ РАЙ ЗЯМНЫ?

Нядайна ў абласной бібліятэцы адбылася прэзента-
цыя кнігі Васіля Ткачова “Мой рай зямны”. Сярод запро-
шаных былі науচэнцы школ, ліцэй, выкладчыкі і людзі,
якім неабыякава творчасць гэтага таленавітага чалавека.
Завіталі сюды і мы — студэнты гр. Н-14 філалагічнага фа-
культэта. І не пашкадавалі аб гэтым, бо сапраўды твор-
часць названага пісьменніка прыцягвае да сябе сваёй
непаўторнай выразнасцю.

На вечарыне, дзе Васіль Ткачоў пазнаёміў сваіх
прыхільнікаў і з толькі што выдадзенай кнігай “Карасі на
пляску”, а таксама зборнікам гумарэск, панавала атмас-
фера цеплыні і ўзаемаразуменія.

Наталля КАЗЛОВА,
студэнтка гр. Н-14 філалагічнага факультэта.

АБ РЭСПУБЛІКАНСКИХ
КАНФЕРЕНЦЫЯХ

З 14 па 17 красавіка г.г. у Беларускім дзяржаўным
універсітэце інфарматыкі і радыёэлектронікі пройдзе XXXIV
навукова-тэхнічная канферэнцыя аспірантаў і студэнтаў. У
яе рамках будзе арганізавана работа 27 секцый.

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь і БКЦ
НДРС паведамляюць, што IV рэспубліканская навуковая кан-
ферэнцыя студэнтаў і аспірантаў з удзелам лаўрэатаў кон-
курсу навуковых работ студэнтаў Беларусі па гуманітарных,
прыродазнаўчых і тэхнічных навуках 1997 г. будзе
праводзіцца ў канцы верасня г.г. у Гродзенскім дзяржаўным
універсітэце імя Я.Купалы. У праграме кан-
ферэнцыі будуць працаўаць 24 секцыі.

Лепыя матэрыялы дакладаў гэтых канферэн-
цый будуць апублікаваны. За дадатковай інфор-
мацый звязтца да адказных за навукова-дас-
ледчую работу студэнтаў на факультэтах.

ЦС па НДРС.

УДАКЛАДНЕНИЕ

У папярэднім нумары нашай газеты ў артыкуле “Як
правільна аформіць спіс апублікаваных работ” па віне
аўтара дапушчаны недакладнасці. У першай колонцы ў
24-м радку зінзу замест лічбы (2) трэба чытаць (3), далей
на тэксту ў артыкуле таксама 2 мяняецца на 3.

их — страны Средиземноморья. В Республике Беларусь
встречается 9 видов этого рода, некоторые из них из-за
красоты цветков оказались на грани исчезновения.

Селекционеры на основании трех видов гвоздик —
садовой, турецкой и китайской вывели тысячи форм, групп,
декоративных разновидностей, гибридов культурных гвозд-
ик самой разнообразной формы и окраски: от темно-бордовой,
почти черной. У некоторых сортов окраска цветка меняется в течение дня от белой до пун-
цовой. Есть цветы 15 см в диаметре с 60 лепестками (у
дикорастущий — 5).

Цветок гвоздики дарят участникам юбилейных тор-
жеств, дорогим и любимым людям, артистам. Мужчинам
принято дарить цветы гвоздик с более темными оттенка-
ми лепестков, а женщинам — более нежных тонов —
розовых, белых, оранжевых и их сочетаний. Даже один
цветок в красивой упаковке уместен для подарка в кругу
близких людей. Для торжественного стола, конечно, нуж-
ны букеты из большого количества цветков. Гвоздика
красива с оранжировочной зеленью — листьями аспарагу-
са, папоротника и без нее в хрустальной вазе или ме-
таллической ручной чеканки. Цветы ее стоят в воде до 20
дней. Для продления жизни цветов в воду добавляют
борошну кислоту (0,1 г на 1 літр воды), сахар (2-3% рас-
твор) или специальные таблетки, выпускаемые хіміческой
промышленностью. Иногда в воду опускают серебряные
предметы.

Красная гвоздика — прекрасный подарок к празднику
23 февраля защит

СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ

НА ЮБІЛЕІ АЛІМПІЙСКАЙ ЧЭМПІЁНКІ

Споўнілася 60 гадоў знакамітай фехтавальшчыцы трохразовай алімпійскай чэмпіёнцы, пяціразовай чэмпіёнцы свету, шматразовай чэмпіёнцы СССР і Беларусі, заслужаному майстру спорту, заслужаному дзеячу фізічнай культуры і спорту Рэспублікі Беларусь Таццяне Дзмітраўне Самусенка. З юбілеем яе горача віншавалі ўсе прыхільнікі выключнага таленту праслаўленай спартсменкі.

На юбілейных урачыстасцях Т.Д. Самусенка ад Гомельшчыны ўдзельнічалі 3 прадстаўнікі спартыўнай племяды, у тым ліку майстар спорту СССР, заслужаны трэнер Рэспублікі Беларусь, дацэнт кафедры фізічнага выхавання і спорту нашага

універсітэта В.В.Лісоўскі.

У гонар юбіляркі праходзены турніры мацнейшых дзейнічаючых фехтавальшчыкак і ветэранаў гэтага віду спорту.

В.В.Лісоўскі выступаў у групе шпажыстаў, чый узрост перавышаў 50 гадоў. Ён праіграў толькі адзін укол майстру спорту СССР Васілю Самцову з Брэста і заняў 2-е месца.

Нагадаем, што сёлета ў жніўні ў ЗША павінны адбыцца сусветныя гульні ветэранаў-фехтавальшчыкаў. Ёсць папярэдняя дамоўленасць з АТ "Мінскпраект", якое спансіруе паездку В.В.Лісоўскага на гэтыя прэстыжныя спаборніцтвы.

Змяшчаемы фотаздымак быў зроблены на турніры

фехтавальшчыкаў, прысвечаным юбілею Т.Д. Самусенка.

Справа налева: алімпійскі чэмпіён, пяціразовы чэмпіён свету Аляксандар Раманкоў, заслужаны трэнер

Рэспублікі Беларусь Венедзікт Лісоўскі, алімпійскі чэмпіён Барыс Карэцкі, майстар спорту па сучаснаму пяцібор'ю Валерый Жолудзеў.

ТРЫ ЎЗНАГАРОДЫ СТУДЭНТАЎ

У спартыўным комплексе г. п. Касцюкоўка праведзены чэмпіянат Рэспублікі Беларусь па грэка-рымскай барацьбе. Зборны калектыв Гомельшчыны заваяваў агульнае III каманднае месца. Тры ўзнагароды на рахунку асілкаў факультэта фізічнай культуры нашага ўніверсітэта. Вялікі поспех выпаў на долю майстра спорту Уладзіміра Слесарэнкі. У вагавай катэго-

рыі да 69 кг ён упершыню заваяваў сярэбраную ўзнагароду. На другую прыступку гонару ўзняўся і яго аднакурснік майстар спорту міжнароднага класа Вячаслав Макаранка (85 кг). Трэцім прызёрам стаў майстар спорту Сяргей Геўрасёў, які выступаў у цяжкай вагавай катэгорыі.

С.ДЗЕГЦЯРОЎ,
тренер.

У Гомелі адбыліся зімовыя спаборніцтвы па лёгкай атлетыцы на Кубак Рэспублікі Беларусь. На жаль, спартсмены Гомельшчыны на гэты раз высокімі дасягненнімі не парадавалі і значна адсталі ад прызёраў.

Не вельмі прадстаўнічым быў і наш ўніверсітэт. Толькі пахвальная слова можна сказаць у адносіні студэнта 2-га

курса факультэта фізічнай культуры Уладзіміра Касцючыка (трэнер -- ст. выкладчык кафедры лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту В.К.Кірэеў). На дыстанцыі 60 м з бар'ерамі ён паказаў вынік 8.05 сек. і заняў II месца. Але гэты вынік быў для яго па-асабліваму радасным. Уладзімір выканаў нарматыў майстра спорту Рэспублікі Беларусь.

Вясёлы перапынак ВЫКЛАДЧЫКІ І СТУДЕНТЫ

☺☺☺

Прафесар -- аўдыторыі:
-- Перастаньце, калі ласка, увесь час перадаваць адзін аднаму запіскі. Мне гэта перашкаджае чытаць лекцыю.
-- Гэта не запіскі, а карты -- мы гуляем у брыдже.
-- О, тады прабачце.

☺☺☺

На лекцыі прафесар гаворыць:
-- Прырода вельмі дакладна прадумала ўстройства нашага арганізма. Каб мы бачылі, колькі мы пераядаем, наш жывот знаходзіцца на тым жа баку цела, што і вочы.

☺☺☺

Сярод выкладчыкаў:
-- Калега, для таго, каб добра гаварыць, трэба мець вялікі запас слоў, а таму неабходна шмат чытаць.
-- Не думаю, што справа менавіта ў гэтым. Мая жонка зусім нічога не чытае, але як пачне гаварыць, дык яе нельга спыніць.

☺☺☺

-- Вы не размаўляеце ў сне? -- пытаецца доктар у пацыента.
-- Не, доктар, хоць я нярэдка гавару, калі іншыя спяць.
-- Гэта як?
-- Я чытаю лекцыі ва ўніверсітэце.

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАУНЫ УНІВЕРСІТЭТ ІМЯ Ф. СКАРЫНЫ

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантных пасад па кафедрах:

- эканамічных тэорый -- дацэнта;
- ВМ і праграміравання -- дацэнта;
- геаграфіі -- дацэнта;
- агульной фізікі -- дацэнта; асістэнта /0,5/.

Тэрмін падачы заяў -- не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.

Заявы накіроўваць на адрес: 226699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104.

РЭКТАРАТ

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат філалагічнага факультэта, калектыв кафедры беларускай мовы выказваюць глыбокое спачуванне прафесару названай кафедры **АНІЧЭНКУ Уладзіміру Васільевічу** з выпадку напаткаўшага яго гора -- смерці **БРАТА**.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат, выкладчыкі і студэнты філалагічнага факультэта, калектыв кафедры беларускай мовы выказваюць глыбокое спачуванне намесніку дэкана факультэта па выхаваўчай работе **КУЗЬМІЧУ Леаніду Пятровічу** з выпадку напаткаўшага яго гора -- смерці **БАЦЬКІ**.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытым публікацыям. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

ЗАСНУВАЛЬНІК -- Гомельскі дзяржавны ўніверсітэт імя Ф.Скарыны.

Наш адрес: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21. Рэгістрацыйны № 263

Спонсар газеты -- прафком студэнтаў.

Газета набрана і звёрстана на настольна-выдавецкім комплексе ІВЦ ГДУ, аддрукавана на фабрыцы "Палесдрук", г. Гомель, вул. Савецкая, 1.

Рэдактар
Ул.П. БАЛОГА

Аб'ём 1 друк. арк.
Тыраж 1.000 экз.
Заказ 79.

Падпісаны да друку 21.02.98.